

Sygnatura akt VIII C 1164/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 sierpnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant Przemysław Staszczuk

po rozpoznaniu w dniu 16 sierpnia 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko M. I.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 1164/18

UZASADNIENIE

W dniu 27 kwietnia 2018 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wytoczył przeciwko pozwanemu M. I. powództwo o zapłatę kwoty 5.678,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność wynika z umowy bankowej zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem Bankiem (...) w dniu 8 listopada 2012 roku. Pozwany nie dotrzymał warunków umowy, w konsekwencji ta ulegała rozwiązaniu. W dniu 6 grudnia 2017 roku pierwotny wierzyciel zbył wierzytelność wobec pozwanego na rzecz U. 3 (...), który następnie na mocy umowy cesji z dnia 13 grudnia 2017 roku, dokonał przeniesienia praw do tej wierzytelności na rzecz powoda.

(pozew 4-5v.)

Na rozprawie w dniu 16 sierpnia 2018 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. W związku z powyższym Sąd wydał wyrok zaoczny.

(protokół do wyroku zaocznego k. 37)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 grudnia 2017 roku Bank (...) S.A. w W. zawarł z U. 3 Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. umowę o przelew wierzytelności, m.in. wobec dłużnika M. I.. Następnie, na mocy umowy cesji z dnia 13 grudnia 2017 roku, U. 3 (...) przeniósł prawa do przedmiotowej wierzytelności na rzecz powoda.

W wyciągach z elektronicznego załącznika do umów sprzedaży wierzytelności, o których mowa wyżej, zadłużenie pozwanego zostało oznaczono na kwotę 706,96 zł, a jako jego źródło podano umowę z dnia 9 czerwca 2006 roku.

(umowa przelewu wierzytelności k. 16v.-18v., k. 19-21v., wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji k. 7, k. 8, okoliczności bezsporne)

W wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) z dnia 16 kwietnia 2018 roku powód wskazał, iż zadłużenie pozwanego wynikające z umowy bankowej wynosi według stanu na dzień wystawienia wyciągu 5.678,20 zł, na co składa się: kapitał – 3.487,13 zł oraz odsetki

– 2.191,07 zł

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 6)

W zawiadomieniu o cesji wierzytelności z dnia 22 stycznia 2018 roku wskazano, że na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 13 grudnia 2017 roku powód nabył wierzytelność wobec pozwanego wynikającą z umowy bankowej z dnia 8 listopada 2012 roku, a wymagalną od dnia 28 czerwca 2013 roku (data rozwiązania umowy).

(zawiadomienie o cesji wierzytelności k. 9-9v.)

Pozwany do dnia wyrokowania nie uregulował wskazanego zadłużenia, dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego M. I. wynikająca z zawartej przez pozwanego w dniu 8 listopada 2012 roku umowy bankowej w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie wykazał, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od U. 3 (...) wobec nie wykazania, że umowa cesji z dnia 13 grudnia 2017 roku oraz poprzedzającą ją umowa cesji z dnia 6 grudnia 2017 roku zawarta pomiędzy pierwotnym wierzycielem a U. 3 (...), obejmowały swoją treścią wierzytelność, z której powód wywodzi swoje roszczenie. Jak wynika bowiem z wyciągów z elektronicznego załącznika do umów przelewu wierzytelności wymienionych wyżej, na ich mocy poszczególni cesjonariusze nabywali względem pozwanego wierzytelność w kwocie 706,96 zł, wynikającą z umowy z dnia 9 czerwca 2006 roku. Tymczasem na gruncie niniejszej sprawy powód dochodzi wierzytelności z tytułu umowy z dnia 8 listopada 2012 roku, a więc zawartej ponad 6 lat później, przy czym samo zadłużenie kapitałowe na gruncie tejże umowy zostało oznaczone w wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda na kwotę 3.487,13 zł.

Również załączony do pozwu wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie dowodzi istnienia i nabycia wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem przez stronę powodową. Należy bowiem zauważyć, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi. Powyższe przesądził już Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900).

Na mocy nowelizacji ustawy o funduszach inwestycyjnych wprowadzonej ustawą z 19 kwietnia 2013 roku o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 777), w tym art. 194 ustawy Fundusze inwestycyjne i zarządzanie alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, która weszła w życie 20 lipca 2013 roku, wprowadzonej w wykonaniu obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroków Trybunału Konstytucyjnego, przesądzono ostatecznie o braku mocy prawnej dokumentów urzędowych w odniesieniu do ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i wyciągów z tych ksiąg w zakresie postępowania cywilnego (por. Kropiwnicki Jarosław, Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz, Mroczkowski Rafał (red.), Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz).

Tym samym jest to również dokument prywatny, który sam w sobie nie dowodzi istnienia wierzytelności względem pozwanej ani faktu jego nabycia przez poprzednika prawnego powoda i następnie powoda. Dokument prywatny nie jest bowiem dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84). Dokument taki stanowi jedynie dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Nabycia wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem nie dowodzi również, co jest zresztą oczywiste, złożona do akt kserokopia zawiadomienia o cesji z dnia 22 stycznia 2018 roku, która podobnie jak wyciąg z ksiąg funduszu może zostać potraktowana co najwyżej wyłącznie w kategoriach dokumentu prywatnego. Jedynie na marginesie zauważyć należy, że w aktach sprawy brak jest dowodu, nie tylko doręczenia wskazanego pisma stronie pozwanej, ale choćby dowodu jego wysłania (nadania).

W konsekwencji uznać należy, że powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzytelność względem pozwanego wynikającą z umowy bankowej z dnia 8 listopada 2012 roku. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że nabył ze skutkiem prawnym wierzytelność względem pozwanego wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki, i że pozwany powinien zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. W przedmiotowej sprawie powód będąc podmiotem, którego istotną działalnością jest skupowanie wierzytelności pieniężnych na masową skalę, z uwagi na zakres prowadzonej działalności winien w sposób szczególny i niewątpliwy wykazać, że nabył ze skutkiem prawnym tę konkretną, określoną wierzytelność wobec wskazanej osoby, czego jednak w sprawie nie uczynił.

Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyźnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz, jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że strona powodowa nie udowodniła również samego żądania pozwu, do akt sprawy nie został bowiem złożony żaden dokument, który potwierdzałby fakt zawarcia przez pozwanego

przedmiotowej umowy bankowej, zaś nawet w uzasadnieniu pozwu brak jest jakichkolwiek danych i twierdzeń faktycznych, co do sposobu wyliczenia dochodzonego zadłużenia, tak w zakresie kapitału, jak i odsetek. Powód nie wskazał nawet dat i kwot, od których odsetki te wyliczono, tym samym brak jest możliwości jakiegokolwiek weryfikacji prawidłowości wyliczenia. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Ponadto należy zauważyć, że nawet gdyby wierzytelność dochodzona przedmiotowym powództwem rzeczywiście istniała i przysługiwała powodowi na podstawie umowy przelewu wierzytelności zawartej w grudniu 2017 roku, to roszczenie dochodzone w przedmiotowej sprawie byłoby przedawnione, skoro wierzytelność była wymagalna od dnia 28 czerwca 2013 roku (data rozwiązania umowy bankowej z dnia 8 listopada 2012 roku wskazana w treści zawiadomienia o cesji wierzytelności k. 9 v), a powództwo wytoczone zostało dopiero w dniu 27 kwietnia 2018 roku.

Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (art. 117 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż od wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks cywilny (ustawa z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny, Dz.U. Nr 55, poz. 321) do dnia 9 lipca 2018 roku (do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2018, poz. 1104), Sąd badał zarzut przedawnienia tylko wówczas, jeżeli został zgłoszony przez stronę. Od dnia 9 lipca 2018 roku wszedł w życie przepis art. 117 § 2¹ k.c., zgodnie z którym, po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, a ponadto zgodnie z przepisem art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 1104), roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej (to jest Kodeksie cywilnym), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (to jest w znowelizowanym brzmieniu). Powyższe oznacza konieczność brania przez Sąd pod uwagę z urzędu przedawnienia roszczenia przy orzekaniu od dnia 9 lipca 2018 roku, także w sprawach wszczętych przed tym dniem, a dotyczących roszczeń przysługujących przeciwko konsumentom.

Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym przysługującym przeciwko konsumentowi, a zgodnie z zasadą ogólną z upływem trzech lat przedawniają się roszczenia – jak w przedmiotowej sprawie – związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, jako że bank – pierwotny wierzyciel takową działalność niewątpliwie prowadził (art. 118 k.c.).

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 zd. 1 k.c.). Bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 §1 pkt 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia w sposób wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., biegnie ono na nowo dopiero po zakończeniu postępowania (art. 124 k.c.). Bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a wszczęty ulega zawieszeniu w przypadkach wskazanych w art. 121 k.c.

O czym była już mowa, roszczenie dochodzone przedmiotowym powództwem stało się wymagalne w dniu 28 czerwca 2013 roku.

W świetle przepisów regulujących przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, stwierdzić należy, że w okresie 3 lat od momentu rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia, nie doszło do przerwania ani zawieszenia tego terminu

– powód nie wykazał, aby takie przerwanie lub zawieszenie miało miejsce. Powód wystąpił z pozwem o zasądzenie powyższego roszczenia pieniężnego dopiero w dniu 27 kwietnia 2018 roku, a zatem po upływie 3-letniego terminu przedawnienia roszczenia, który upłynął w dniu 28 czerwca 2016 roku.

W przedmiotowej sprawie, powód nie wykazał, aby pozwany zrzekł się korzystania z zarzutu przedawnienia. Nie sposób także uznać, by względy słuszności wymagały nieuwzględnienia w przedmiotowej sprawie upływu terminu przedawnienia, zgodnie z art. 117¹ § 1 i 2 k.c.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Oczywiście, wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało o uwzględnieniu powództwa. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150). W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu, a wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia, przy czym wątpliwość ta widoczna jest *prima facie*.

Z całą stanowczością należy jeszcze raz podkreślić, że obowiązkiem procesowym każdego powoda jest wykazanie jego legitymacji procesowej czynnej. W przypadku, gdy powód nie jest pierwotnym wierzycielem obowiązek ten aktualizuje się ze szczególną mocą bowiem nie może być żadnych wątpliwości, w świetle przedstawionych sądowi dowodów, że powód w istocie skutecznie nabył dochodzoną wierzytelność i w konsekwencji ma legitymację procesową czynną do wytoczenia powództwa dotyczącego nabytej wierzytelności. O czym była już wcześniej mowa, szczególną starannością muszą wykazywać się w omawianym zakresie podmioty, które w ramach prowadzonej działalności masową skupują wierzytelności.

Ponadto, mając na uwadze treść przepisu art. 117 § 2¹ k.c., należało oddalić powództwo w całości, jako że dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu, co Sąd był obowiązany rozważyć z urzędu, zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 1104).

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.